

Roadmap Nucleaire Geneesmiddelen ontwikkeling Nederland

Introductie van prof. Wim Oyen als kwartiermaker nucleaire geneesmiddelenontwikkeling

Prof. dr. Wim Oyen is nucleair geneeskundige in Rijnstate in Arnhem en hoogleraar nucleaire geneeskunde aan het Radboudumc in Nijmegen. Ook is hij hoogleraar diagnostische beeldvorming en radiotherapie aan de Humanitas Universiteit in Milaan. In september 2023 is Wim Oyen aangesteld als kwartiermaker door de Programmadirectie Medische Isotopen van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS).

Waarom een kwartiermaker nucleaire geneesmiddelenontwikkeling?

Nederland heeft van oudsher een sterk ecosysteem nucleaire geneeskunde, bestaande uit sterke infrastructuur, hoogwaardige patiëntenzorg en innovatief onderzoek. Nederland is tevens een van de belangrijkste leveranciers van medische isotopen wereldwijd. Momenteel zijn er zes kernreactoren in de wereld die medische isotopen maken en één daarvan staat aan de kust van Noord-Holland bij het dorp Petten. Deze Hoge Flux Reactor (HFR) is in 1962 in gebruik genomen en aan vervanging toe. Om het risico op tekort aan medische isotopen en te hoge prijzen te voorkomen, besloot het kabinet in september 2022 om te investeren in de bouw van PALLAS, een nieuwe kernreactor. Maar de bouw van een nieuwe kernreactor en productie van medische isotopen alléén leidt niet direct tot nieuwe nucleaire geneesmiddelen die breed beschikbaar zijn voor de patiënt. Daarom heeft de Programmadirectie Medische Isotopen van het

ministerie van VWS Prof. Wim Oyen als kwartiermaker aangesteld. Zijn opdracht is het bevorderen van de samenhang en samenwerking in de ontwikkeling en toepassing van nucleaire geneesmiddelen met als doel deze sneller beschikbaar maken voor de dagelijkse patiëntenzorg voor een aanvaardbare prijs en zo de potentie en infrastructuur van de nucleaire geneeskunde in Nederland optimaal te benutten ten behoeve van de patiënt.

De kwartiermaker wordt bij deze opdracht ondersteund door expertisecentrum FAST (Centre for Future Affordable Sustainable Therapy development)¹. In het kader van deze opdracht heeft FAST onder andere een analyse van het Nederlandse ecosysteem van nucleaire geneeskunde laten uitvoeren door Technopolis. Dit rapport is tijdens de innovatiemissie 'Nuclear Medicine & Medical Isotopes' in het Verenigd Koninkrijk in maart 2024 uitgebracht en te downloaden via de website van [FAST](#)².

Stakeholdertafels: het veld samenbrengen om kansen en knelpunten te identificeren

De kwartiermaker heeft met veel verschillende partijen individuele gesprekken gevoerd en drie stakeholdertafels georganiseerd, gericht op de thema's fundamenteel onderzoek, translationeel onderzoek en klinisch onderzoek. Het doel van deze stakeholdertafels was om de kansen en knelpunten van de academische ontwikkeling van nucleaire geneesmiddelen in kaart te brengen en tegelijkertijd de

verschillende belanghebbenden bij elkaar te brengen. Nucleaire geneeskunde is namelijk een complex veld, met veel publieke en private partijen. Bij de stakeholdertafels waren daarom vertegenwoordigers van het gehele nucleaire ecosysteem aanwezig, waaronder medische specialisten en onderzoekers uit academische en topklinische ziekenhuizen, het bedrijfsleven, de overheid, beroepsverenigingen, subsidieverstrekters, en grote consortia zoals LSH en Oncode. Op basis van deze gesprekken heeft de kwartiermaker vijf hoofdthema's geformuleerd:

1. Meer gezamenlijke sturing op onderzoek en ontwikkeling;
2. Vraaggestuurde benadering in de radiofarmaca-ontwikkeling: meer aandacht voor unmet medical needs;
3. Meer strategische samenwerking met partners buiten het domein van de nucleaire geneeskunde;
4. Duurzame financiering: betere participatie in netwerken en gremia van subsidieverstrekters;
5. Grotere bekendheid van nucleaire geneeskunde.

Roadmap voor de toekomst van nucleaire geneesmiddelen ontwikkeling in Nederland

De bovenstaande thema's zullen de komende periode verder uitgewerkt worden in een roadmap. De roadmap heeft als doel concrete handreikingen te geven en aanbevelingen te formuleren aan Nederlandse stakeholders binnen en rond de nucleaire geneeskunde

om gezamenlijk de ontwikkeling van radiofarmaca te versnellen, waardoor de unieke combinatie van kennis en infrastructuur in Nederland ook gaat leiden tot optimale en snellere beschikbaarheid van deze innovaties in de dagelijkse patiëntenzorg. De eerste verdiepingstappen per hoofdthema zijn reeds gezet in rondetafelgesprekken die plaatsvonden in maart en april 2024. Hieruit volgen de komende periode concrete doelstellingen, stappen, en acties. De kwartiermaker kan de roadmap niet alléén opstellen en uitvoeren. Om het veld goed

in te kunnen richten voor de lange termijn is gezamenlijke actie en betrokkenheid van alle stakeholders noodzakelijk. Het is de bedoeling dat het veld zélf eigenaar wordt van de roadmap. FAST zal het veld bij de uitvoering van de roadmap faciliteren, bij voorkeur in de vorm van de ontwikkeling van een samenwerkingshub. Dit zorgt ervoor dat de stappen en doelen in de roadmap daadwerkelijk gerealiseerd zullen worden, nadat het kwartiermakerschap is afgerond in najaar 2024. Naar verwachting is de roadmap in

september 2024 opgeleverd. Deze wordt gepresenteerd onder andere tijdens de EANM in Hamburg (oktober 2024), vooral gericht op direct betrokkenen binnen de nucleaire geneeskunde. Ook zal de roadmap gepresenteerd worden in Nederland aan een breder publiek uit de Life, Sciences en Health sector. ♦

¹Het expertisecentrum FAST bevordert het sneller, slimmer, beter en goedkoper ontwikkelen, produceren en beschikbaar stellen van nieuwe therapieën voor patiënten. Door de innovatiekracht van het Nederlandse LSH-ecosysteem te versterken dient het expertisecentrum FAST de patiënt, de gezondheidszorg in het algemeen, en de economische groei in een strategisch belangrijke sector. De kracht van het expertisecentrum is gelegen in de samenwerking met patiëntenorganisaties, kennisinstellingen, zorgverleners, bedrijven en overheidsinstanties, kortom met het LSH-ecosysteem in brede zin.

²[Analyse van het Nederlandse ecosysteem van nucleaire geneeskunde - FAST:](#)
